

Основно училище „Отец Паисий” гр. Варна
ул. Козница 1, тел./факс 052 741642, e-mail : paisii_varna@abv.bg

УТВЪРДИЛ

Директор: Силвия Григорова

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА

ЗА

ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО

НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

ОТ УЧИЛИЩЕ

2017 – 2018 година

Приета на Педагогически съвет с протокол № 24/ 04.09.2017г.,
утвърдена със заповед № РД 07 – 658/ 04.09.2017г. на директора
на ОУ „Отец Паисий“ – гр. Варна

СЪДЪРЖАНИЕ

1. База за изработване на училищната политика
2. Мисия и визия на училището по отношение на превенция на отпадането на ученици
3. SWOT анализ
  - 3.1. Силни страни
  - 3.2. Слаби страни
  - 3.3. Възможности
  - 3.4. Заплахи/ опасности
4. Целева група
5. Причини за отпадане на учениците и специфика на етноса
6. Цели на стратегията
7. Задачи и дейности за постигане на реални резултати

1. Необходимост от училищна политика

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.)

УЧИЛИЩНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живо, в съответствие с Националната стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/ и РМС № 373/м 05.07.2017г. за създаване на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

УЧИЛИЩНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО е съобразена и с:

1. Национална програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка 2006-2016 (Раздел VII)
2. Проектът за План за действие за превенция и намаляване на отпадането от училище 2007-2010
3. Интегриран план за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето 2006-2009

УЧИЛИЩНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;

- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

При изработване на Училищната политика бяха взети предвид и изводите в Заключения на Съвета на Европа относно ролята на културата в борбата с бедността и социалното изключване (2010/С 324/03) и Заключения на Съвета от 18 ноември 2010 година относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване.

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в областта на културата и спорта могат да играят важна роля в борбата с бедността и социалното изключване, за насърчаване на по-широко социално приобщаване като благоприятстват личностното развитие.

2. Мисия и визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Цялостната училищна политика се основава на:

Мисията на ОУ „Отец Паисий” - Варна: чрез гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

Визията на ОУ „Отец Паисий” – Варна: като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот.

- Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците – клубове по интереси и работа по проекти;
- Съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с изявени в различни области деца /спорт, изобразително изкуство, танцови изяви, фолклорна формация „Василица”/;
- Работа с деца в неравностойно социално положение;
- Работа с деца с хронични заболявания и поведенчески проблеми;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда.

3. SWOT анализ:

3.1. Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява в различни области
- Създаване на приятелска среда
- Добра материална база
- Работа по проекти, клубове по интереси
- Целодневно обучение I – V клас
- Безплатни закуски I-IV клас
- Безплатни учебници I-VII клас
- Извършване на редица дейности по превенция на отпадането
- Подходящи ИУЧ/ ЗИП, ФУЧ/ СИП

3.2. Слаби страни

- Неусъвършенстван на регистър на ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно ефективно взаимодействие училище - родители
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който е предпоставка за отпадане
- Слаб родителски интерес и контрол
- Недостатъчно ефективно взаимодействие на училището с други институции, работещи по проблемите на преждевременното напускане на образователната система

3.3. Възможности

- кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- интерактивно обучение
- гражданско образование
- ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата в риск
- нови форми за по – голямо ангажиране на родителите
- действено ученическо самоуправление
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете
- периодична оценка и актуализиране на мерките
- разширяване на връзките с извънучилищните институции
- реинтеграция на отпаднали деца

3.4. Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Неэффективни санкции по отношение на децата
- Неизпълними санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на семействата на учениците
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата”
- Липса на подкрепяща среда около училището
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето

4. Целева група

- Деца от ПГ и ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини, за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

- Реинтегриране на отпаднали ученици, реализиране на самостоятелна форма на обучение за лица над 16-годишна възраст

- Физическо посещение на адреси на деца – незаписани, отпаднали - по данни от информационната система <http://back2school.mon.bg>

5. Причини за отпадане/ранно напускане на училище

5.1. **Икономически причини:**

- Безработица, ниски доходи, понижен жизнен стандарт на ромските семейства

5.2. **Социални причини:** Семейни причини /при учениците от ромски произход/:

- Нежеланието на родителите детето да ходи на училище, страх от изпращане в друго населено място, страх от откраждане ;
- Липсата на подкрепяща среда около училището;
- Необходимост за извършване на работа в дома, грижа за роднини, близки;
- Конфликти в семейството, проблеми между родителите (развод, нови партньори на родителите, пианство, побой).
- Смяна на местоживеенето, трудова миграция на родителите;
- Липса на родителски надзор и заинтересованост на родителите;
- Негативно отношение към образованието на родителите и/или детето;
- Прекъснали обучението си поради сключване на брак, раждане на дете;
- Слаба публични изяви на децата;

5.3. **Етнокултурни причини:**

- Специфични етнически, религиони и езикови измерения;
- Етнически вътрешногрупови норми предопределящи специфичните причини за преждевременно напускане на училище;
- Слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им;
- Липсата на адекватна комуникация с родителите на децата в риск;
- Академичният стил на учебните програми и големия обем на информация в урочните единици – трудни за ученици слабо владеещи БКЕ;

5.4. Институционални причини:

- Липсата на точни данни за броя на децата в задължителна училищна възраст;
- Липсата на диалог с останалите институции имащи отношение към децата;
- Липсата на училищна стратегия за работа с родителите на децата с асоциално поведение и превенция на отпадането;

6. Цели на училищната политика за превенция на отпадането от училище

Обща цел: Обхват и задържане на децата в училище чрез мотивация и създаване на положителна нагласа към учебния процес

Конкретни цели:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

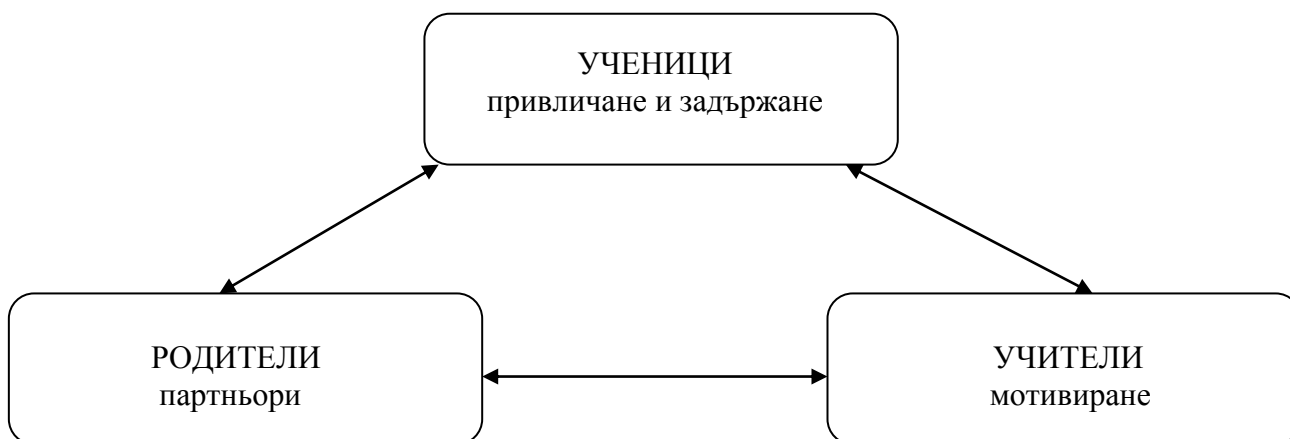
Индикатор за постигане – намаляване на неизвинени и извинени отсъствия

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес

Индикатор за постигане – успеха на застрашените ученици

- Изграждане на външна подкрепяща среда за превенция на отпадането (подобряване на взаимоотношенията с институциите и родителите)

Индикатор за постигане – подобряване микроклимата и част от конфликтите в училище

7. Задачи и дейности за изпълнение на целите

1. Седмично отчитане от класните ръководители за пълняемост, обхват, прибиране и задържане на учениците.
2. Включване на Динко Гигов – учител ФВС в заповед № РД 06 – 935/ 17.08.2017г. на РУО – Варна – екип за съвместна работа – I район на компетентност - „Младост“ за физическо посещение на адрес на деца за обхват.
3. Обхождане на адреси на подлежащи, до 16-годишна възраст от всички учители
  - по данни от училищен регистър на застрашени от отпадане
  - по данни от информационната система <http://back2school.mon.bg>
4. Обмен на информацията от получените протоколи за физическо посещение – в ел. платформа <http://back2school.mon.bg>
5. Ежемесечно проследяване на националния регистър за движение на ученици <https://www2.mon.bg/AdminRS>

6. Информирание МОН и дирекция „Социално подпомагане“ за учениците, допуснали 5 неизвинени отсъствия в рамките на един месец - ежемесечно отчитане отсъствията на учениците в <https://ots.mon.bg>

7. Оказване на обща подкрепа за личностно развитие на деца и ученици – сформирание на екипи за обща подкрепа

8. Прилагане на Механизъм за оценка на риска от преждевременно напускане на образователната система – провеждане на анкети за установяване на групата деца и ученици в риск.

9. Прилагане самостоятелна форма на обучение – програми за придобиване на ключови компетентности .

10. Провеждане на консултации и допълнителна лятна работа с ученици за достигане на ДОС.

11. Ежемесечно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца; административни проверки.

Регистърът се води от зам.директор УД по информация, подадена от класните ръководители.

12. Своевременно информирание на родителите за допуснати отсъствия и успех на учениците.

13. Планове

a. . План за прибиране и задържане на ученици до 16-годишна възраст, подлежащи на задължително обучение.

b. . План за дейности по национална програма „Участвам и променям“.

c. . План за професионално ориентиране.

d. . Включване в плановете на МО на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск – ежеседмично обхождане на ученици, застрашени от отпадане

14. Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности

15. Сформирание на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.

Класните ръководители, Художествения съвет мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.

16. Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви / Включени към Годишния план на училището/

В каледара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта, спортни мероприятия и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включат в зависимост от възможностите и подготовката си.

17. Участие в проекти – „Step in” на Асоциация “Св. Андрей”, училищни проекти и клубове по интереси.

18. Включване на ученици с обучителни трудности в групи за допълнителни дейности и занимания по интереси по проект „Твоят час“

19. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – училище за родители, алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището; план-график за провеждане на родителски срещи.

20. Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема – работа с МВР, ДПС, кметство Младост, Младежки здравен център, НПО

21. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца

22. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането

Приложение 1 – Регистър на застрашените от отпадане деца и ученици

Приложение 2 - Механизъм за оценяване на риска от отпадане на ученици от училище

Приложение 3 – Индивидуална карта за оценка на риска от отпадане от училище

Приложение 4 – Въпросник за ученика

Приложение 1

Регистър на застрашените от отпадане ученици от ..... клас
2017/2018 учебна година

№	трите имена на ученика	брой неизв. отс.	Анализ на причините за нередовно посещение	предприети мерки/ № съобщ.